

opleiden
en ontwikkelen
van professionals

time to
turn **pro**

share your
talent.
move the

Bewust(er) communiceren met ouders in het PrO en (V)SO

Een introductie

Programma

- Armoede in beeld (prevalentie, definitie)
- Gevolgen of kenmerken?
- Theorie van de schaarste
- Ons feilbare denken (Kahneman)
- Positieve emoties
- Gedrag beïnvloeden
- Nudging

Twee benaderingen

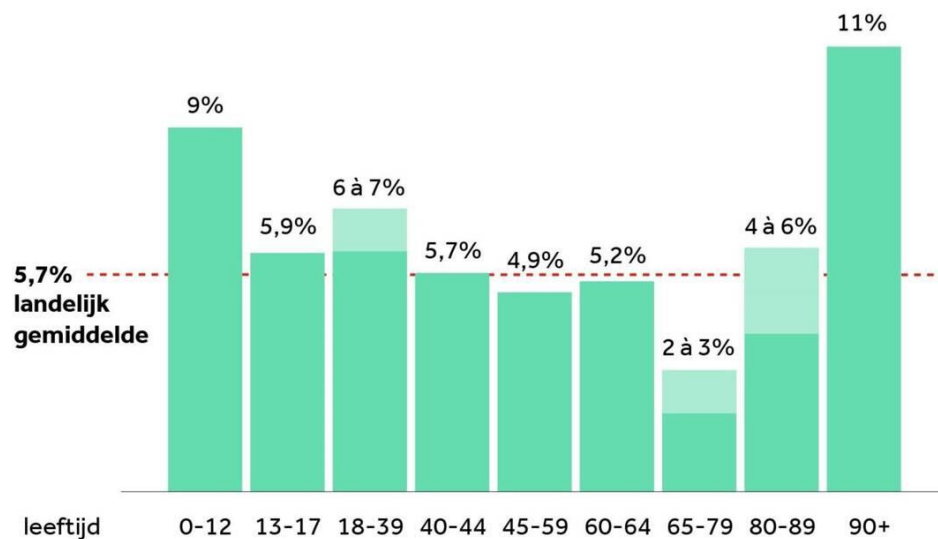
- 'Traditioneel'; voorlichting, overtuigen met als uitgangspunt dat iemand een rationeel handelend mens is (met kans op victimisatie) uitgaand van negatieve vrijheid (hoe minder regels en beperkingen hoe groter iemands vrijheid is)
- Psychologisch sturen; mensen zijn niet zo rationeel, je kunt beter ook inzetten op onbewuste gedragsverandering

Armoede in beeld

Armoede in Nederland

Aantal Nederlanders dat leeft met een niet-veel-maar-toereikend budget

bron: SCP

overgenomen van www.nos.nl

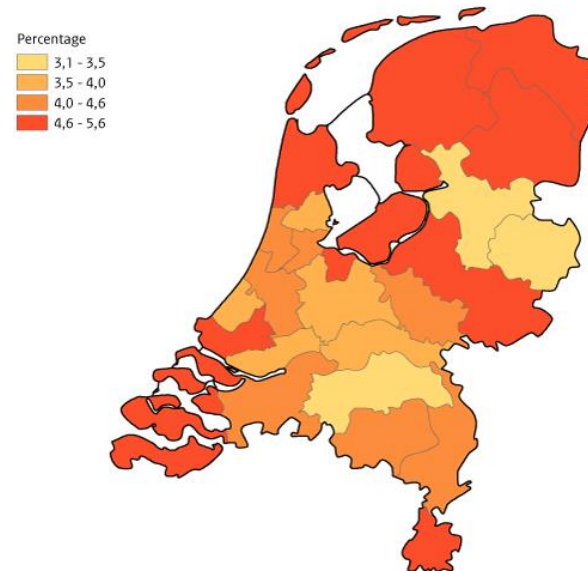
Armoede in beeld

In welke regio's hebben bewoners de meeste moeite om rond te komen (relatief/percentages bevolking)?

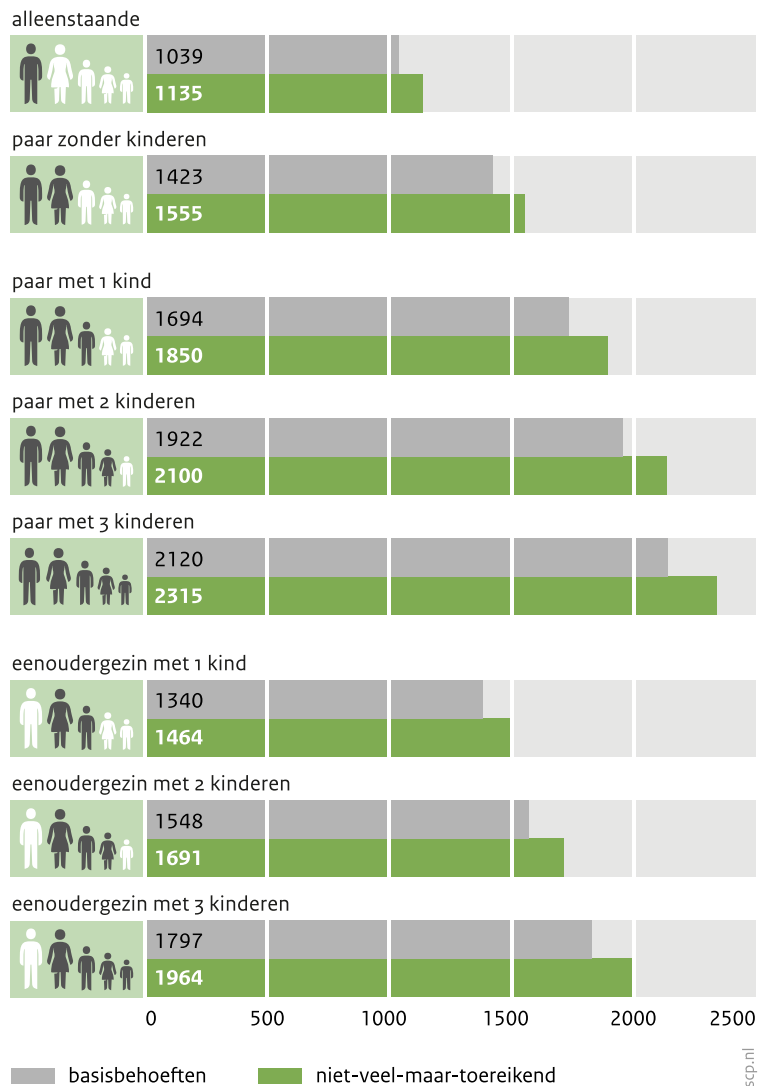
[Moeite om rond te komen in percentages \(2018\)](#)

Armoede in beeld

Armoede in beeld

- Absoluut (SCP): kijken naar het eigen inkomen. Dus niet vergelijken met andere groepen.
- Relatief: levensomstandigheden in vergelijking tot iemands omgeving.
- Sociaal: niet mee kunnen doen aan het normale sociale leven (sport, internetabonnement, schoolreisje).
-

Ga uit van jouw eigen gezinssituatie.
(zie figuur). Trek je huidige lasten af van
het niet-veel-maar-toereikend budget.
Wat is er eind van de maand over?
Wat moet je allemaal laten?

Gevolgen of kenmerken?

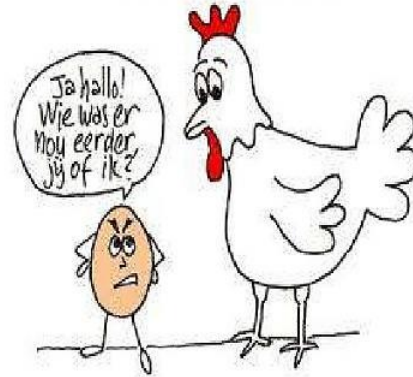
- Sociaal isolement
- Slechtere gezondheid
- Slechtere woonsituatie
- Gevolgen voor de werking van de hersenen (minder denkvermogen, leven bij de dag, minder overzicht)

Gevolgen of kenmerken?

- Culturele 'misfit'
- Demoralisatie (en anomie)
- Toegeschreven i.p.v. verkregen status
- Beperkt mobiel
- Health illiteracy
- Laag geletterd (ca. 2,5 miljoen)
- Lagere scholing
- Laag inkomen

Gevolgen of kenmerken?

het ei of de kip ?

www.meerijstad.sp.nl

Theorie van de schaarste

Theorie van de schaarste

- Bij schaarste richt je je energie in eerste instantie op het oplossen van deze schaarste (tijd, bestaansmiddelen); blikvernauwing
- Lukt dit niet, dan neemt je 'denkbandbreedte' af, maar ook de executieve functies; je maakt minder logische keuzes om uit de ongewenste situatie te komen (gokken, beleggen, risico's nemen)
- Armoede is dus de oorzaak van falen.
- In de VS zijn er daarom al programma's om mensen te helpen om logischer keuzes te maken bij schulden, in Nederland heeft deze theorie inmiddels ook de aandacht ([o.a. Nibud](#))

Ons feilbare denken

SYSTEEM 1/AUTOMATISCH

- Snel
- Onbewust
- Intuïtief
- Kost weinig inspanning
- Grote verwerkingscapaciteit
- Parallele verwerking (tegelijk)

SYSTEEM 2/BEWUST

- Langzaam
- Bewust (je weet het)
- Rationeel
- Beperkte capaciteit
- Sequentieel (een voor een)

Ons feilbare denken

SYSTEEM 1/AUTOMATISCH

- Snel
- Onbewust
- Intuïtief
- Kost weinig inspanning
- Grote verwerkingscapaciteit
- Parallele verwerking (tegelijk)

SYSTEEM 2/BEWUST

- Langzaam
- Bewust (je weet het)
- Rationeel
- Beperkte capaciteit
- Sequentieel (een voor een)

Hoe zou je deze theorieën kunnen toepassen als het gaat om leerlingen (en evt. ouders)?

Denk aan rekening houden met beperkte denkbandbreedte/systeem 1

Positieve emoties

- Zorgen voor een breder repertoire m.b.t. gedachten en doen (oog voor groter geheel én detail, opener houding naar ander toe, 'leerstand')
- Zorgen voor het (meer) aanspreken van Systeem 2
- Zorgen dat iemand vaker kiest voor een activiteit die deze positieve emoties oproept
- Zorgen dat iemand beter in zijn/haar vel zit
- Hoe zou je hier mee kunnen werken in de klas?

Maar hoe te beïnvloeden?

Richt je op perifere beïnvloeding/systeem 1:

Koppel formele bijeenkomsten aan een leuke activiteit (bingo)

Zorg voor koffie/thee, iets te eten, gezellige sfeer

Vermijd 'moeilijke taal'

Zorg voor succeservaringen (positieve emoties stimuleren)

Werk waar mogelijk met een persoonlijke (mondelijke) benadering ('Wat goed dat je kon komen') en bekrachtig op inzet

Vraag je af wat maakt dat ouders niet komen en hoe je hierop kunt aansluiten (laaggeletterd, angst voor 'moeilijke dingen', reisafstand, oppas)

Maar hoe te beïnvloeden?

Richt je op perifere beïnvloeding/systeem 1:

Koppel formele bijeenkomsten aan een leuke activiteit (bingo)

Zorg voor koffie/thee, iets te eten, gezellige sfeer

Vermijd 'moeilijke taal'

Zorg voor succeservaringen (positieve emoties stimuleren)

Werk waar mogelijk met een persoonlijke (mondelijke) benadering ('Wat goed dat je kon komen') en bekrachtig op inzet

Vraag je af wat maakt dat ouders niet komen en hoe je hierop kunt aansluiten (laaggeletterd, angst voor 'moeilijke dingen', reisafstand, oppas)

Maar hoe te beïnvloeden?

Richt je op perifere beïnvloeding/systeem 1:

Koppel formele bijeenkomsten aan een leuke activiteit (bingo)

Zorg voor koffie/thee, iets te eten, gezellige sfeer

Vermijd 'moeilijke taal'

Zorg voor succeservaringen (positieve emoties stimuleren)

Werk waar mogelijk met een persoonlijke (mondelijke) benadering ('Wat goed dat je kon komen') en bekrachtig op inzet

Vraag je af wat maakt dat ouders niet komen en hoe je hierop kunt aansluiten (laaggeletterd, angst voor 'moeilijke dingen', reisafstand, oppas)

Maar hoe te beïnvloeden?

Richt je op perifere beïnvloeding/systeem 1:

Koppel formele bijeenkomsten aan een leuke activiteit (bingo)

Zorg voor koffie/thee, iets te eten, gezellige sfeer

Vermijd 'moeilijke taal'

Zorg voor succeservaringen (positieve emoties stimuleren)

Werk waar mogelijk met een persoonlijke (mondelijke) benadering ('Wat goed dat je kon komen') en bekrachtig op inzet

Vraag je af wat maakt dat ouders niet komen en hoe je hierop kunt aansluiten (laaggeletterd, angst voor 'moeilijke dingen', reisafstand, oppas)

Maar hoe te beïnvloeden?

Richt je op perifere beïnvloeding/systeem 1:

Koppel formele bijeenkomsten aan een leuke activiteit (bingo)

Zorg voor koffie/thee, iets te eten, gezellige sfeer

Vermijd 'moeilijke taal'

Zorg voor succeservaringen (positieve emoties stimuleren)

Werk waar mogelijk met een persoonlijke (mondelijke) benadering ('Wat goed dat je kon komen') en bekrachtig op inzet

Vraag je af wat maakt dat ouders niet komen en hoe je hierop kunt aansluiten (laaggeletterd, angst voor 'moeilijke dingen', reisafstand, oppas)

Maar hoe te beïnvloeden?

Richt je op perifere beïnvloeding/systeem 1:

Koppel formele bijeenkomsten aan een leuke activiteit (bingo)

Zorg voor koffie/thee, iets te eten, gezellige sfeer

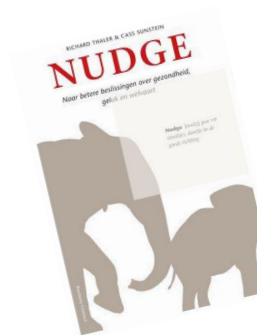
Vermijd 'moeilijke taal'

Zorg voor succeservaringen (positieve emoties stimuleren)

Werk waar mogelijk met een persoonlijke (mondelijke) benadering ('Wat goed dat je kon komen') en bekrachtig op inzet

Vraag je af wat maakt dat ouders niet komen en hoe je hierop kunt aansluiten (laaggeletterd, angst voor 'moeilijke dingen', reisafstand, oppas)

Nudging (porretje)

Nudging (porretje)

??????????

Nudging (porretje)

Zie 10 tips voor een geslaagde ouderavond:

<http://ouders.net/wp-content/uploads/2013/07/Tien-tips-voor-een-geslaagde-ouderavond.pdf>

<http://happykidshappyparents.nl/11-tips-voor-een-geslaagde-ouderavond/>

Literatuur

